

MAGYAR LAPOK

X. évfolyam, 165 (2727) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, — 1941 július 21

Kiev ellen minden oldalról megindult a támadás

A Szmolenszk és Moszkva közötti országúton törnek előre a németek. Románia nem szállit Törökországnak petróleumot

Budapestről jelenti a MTI: A Pest írja:

Zürichi jelentés szerint most már délnyugati irányból is megindult a támadás Kiev ellen. Svéd és amerikai haditudósítók jelentése szerint nyugati irányból Zsidomir felől is tovább tart a támadás és egy erős páncélos oszlop már Ukrajna fővárosa felé tart. A front centrumában a Duna és Dnyeper közt német gyorscsapatok heves harcokban törnek előre a Szmolenszk és Moszkva közti országúton. Vitebszktől északra a Polock és Nevely közt körülrzárt szovjet csapatok kétségbeesett kísérleteket tesznek az áttörésre, de eddig minden kísérletüket véresen visszaverték.

Budapestről jelenti a MTI: Az Esti Ujság írja:

Berlini jelentés szerint a bolsevisták kétségbeesetten igyekeznek feltartóztatni a német csapatok Szentpétervár felé irányuló előnyomulását. A kísérletek során fejtelten intézkedéseket tesznek. Már női zászlóaljokat, ifjú kommunista csapatokat és fegyenc osztagokat küldenek harcba, rossz felszereléssel. A német csapatok több ilyen alakulatot fogtak el.

Berlinből jelentik: (B. T.) A szovjet rádió magyarázatot fűzött ahhoz, hogy miért kellett Stalinnak átvenni a nemzetvédelmi népbiztosság vezetését. — Eszerint a változtatásra azért volt szükség, mert Timosenko jelenleg az egyik hadsereg-csoport parancsnoka és

emiatt nincs ideje arra, hogy ellássa a népbiztosság teendőit. Német részről azzal kapcsolatban megjegyzik, hogy épp az a tény, hogy Stalin lett Timosenko utóda, teszi kétségtelemné, hogy komolynak ítéljük meg a helyzetet a bolsevista körökben.

Moszkva összes fontos épületeit aláaknázták a vörösek

Stockholmból jelentik: (B. T.) Az Egyesült Államok moszkvai nagykövetségének Newyorkba érkezett jelentései szerint a szovjet főváros valamennyi fontos gyárépületét, raktárát és hidját aláaknázták. Az épületeket és építményeket különleges csapatok szállták meg, amelyek parancsot kaptak, hogy adott jelre röptessék levegőbe az építményeket. Az amerikai nagykövetség másik jelentése szerint a Szovjetunió nyugati részéből hatalmas tömegben áramlanak a menekülők és emiatt komoly ellátási nehézségek merültek fel.

A WASHINGTONI SZOVJETNAGYKÖVET RÖVIDHULLÁMU RADIÓN ÉRINTKEZHET MOSZKVAVAL

Washingtonból jelenti a NTI: Az Ewening Star jelentése szerint az Egyesült Államok kormánya engedélyt adott a szovjet nagykövetnek nagyerejű rövidhullámu rádió adó berendezé-

sére, amellyel közvetlen kapcsolatot teremthet Moszkvával. (MTI)

ROMÁNIA BESZÜNTETTE TÖRÖKORSZÁGBA A PETROLEUMSZALLÍTÁST

Ankarából jelenti a MTI: Váratlanul arról értesítették az ankarai petroleum érdekeltségeket, hogy Romániai azonnali hatállyal megszünteti a Törökországba irányuló petroleum szállítást. A román kormány elhatározása nem a legjobb benyomást keltette, márcsak azért sem, mert a háborus bonyodalmak következtében Törökország el van zárva a bakui petroleum forrásoktól.

Londonból jelentik: Londonban a legnagyobb érdeklődéssel kísérik Törökország magatartását. A szíriai események még nem változtatták meg Ankara magatartását. A News Chronicle megállapítja, hogy Törökországban megkezdődött az idegháború. (MTI)

Nyugatafrika készen áll Franciaország segítségére

Vichyből jelenti a NTI: A „Gyarmathét” alkalmából Dakar főkörmányzója beszédet mondott, amelyben megismételte Nyugat-Afrikának azt az elhatározását, hogy nem enged magát elszakítani a francia anyaországtól.

— Az egész Nyugat-Afrika kész arra, — mondotta a főkörmányzó, — ha a szükség úgy kívánja, hogy segítségére leaon Franciaországnak.

Zürichből jelentik: (B. T.) A Neue Zürcher Zeitung vichyi tudósítója szerint a francia kormány politikájában újabb lényeges változás állt be. A múlt év második fele fontos belpolitikai eseményeket hozott, elsősorban Argan tengernagy lemondását Algir főkörmányzó tisztségéről, Achard lemondását a közellátásügyi miniszter-ségről és Pucheux belügyminiszterré való kinevezését, továbbá az ipari ter-

melési államtitkárság hatáskörének a nemzeti ujjáépítési főbiztosság hatáskörébe való utalását.

Ezek közül a változások közül a legjelentősebb a belpolitika vezetésében beállt változás. Darlan továbbra is megtartja legfelsőbb vezetését a belpolitikában és a belügyminiszterium irányításában, ez azonban semmit sem változtatott annak jelentőségén, hogy a belügyminiszteriumot más kezekre bizza.

A lap tudósítója szerint valószínűnek tartják, hogy Darlan a külügyi tárca vezetését is át fogja engedni. Pucheux ahhoz a fiatal gárdához tartozik, amely az utóbbi időben sokat hallatott magáról. Azt hiszik, hogy ez a csoport már a legközelebbi időben újabb sikert fog elérni. Ez a csoport meggyőződéses híve a francia-német együttműködésnek. Pucheux belépésével a kormányba ismét megerősödött a németbarát irányzat.

A vezéri főhadiszállás jelenti

(Vezéri főhadiszállás) A véderő főparancsnoksága közli:

A keleti arcvonal déli részén német, román és magyar csapatok üldözik a megvert ellenséget. A harcok a többi szakaszon továbbra is sikeresen folynak. Közben sok bezárt ellenséges harccsoport semmisült meg. Repülőink az elmúlt éjjel két, összesen 11 ezer tonna tartalmu kereskedelmi hajót és egy gyorsnaszadót súlyestettek el. Északafrikában német harci gépek eredményesen bombázták Zobruk tüzérségi állásait. Három angol gépet lelőttünk. Angol repülőek vasárnap napközben és hétfőn reggel támadást kíséreltek meg a La Manche csatorna partvidéke ellen. Tizenkét gépet lelőttünk. Angol harci repülőek az elmúlt éjjel bombákat dobtak le néhány nyugatnémetországi helységekre. A polgári lakosoknak némi vesztesége van. (MTI)

Newyorkból jelenti a NTI: Azt a beszédet, amelyet Roosevelt elnök hétfőn mond el a kongresszus előtt a katonai szolgálati idő meghosszabbításáról, minden rádióállomás közvetíteni fogja.

A Newyork Herald washingtoni tudósítója szerint Roosevelt azért szánta el magát erre a lépésre, mert tudja, hogy a nép körében erős ellenállásra talál és a kongresszus a javaslatot csak akkor fogadja el, ha Roosevelt

minden kényszerítő eszközt felhasznál. A Newyork Times az üzenetnek rádió útján való közvetítését szokatlannak minősíti. Landon Cansas volt kormányzója kijelentette, hogy a katonai szolgálati időt nem kellene meghosszabbítani, ha külpolitikai téren tartózkodnának a kihívásoktól. A szolgálati idő meghosszabbítása ismét azt mutatja a népeknek, hogy Rooseveltnek a választás előtti ígérete pusztán szóbeszéd volt. (MTI)

Beszüntették a polgári közlekedést a Pekingtől északra eső vasutvonalakon

Newyorkból jelenti a MTI: Japán katonai vezetők Pekingtől északra több vasutvonalon beszüntették a polgári közlekedést. A forgalom csökkentés oka, hogy különböző katonai mozdulatok sima lefolytatását akarják biztosítani.

Newyorkból jelenti a MTI: Nagy feltűnést keltett, hogy Macnoka négy bizalmas munkatársa: Ohasi helyettes külügyminiszter, Honda nankingi japán nagykövet, Siraloni volt római japán nagykövet és Saito nagykövet benyújtotta lemondását Toyoda tengernagy külügyminiszternek.

Londonból jelentik: Londonban az a vélemény alakult ki, hogy Japán elhatározását sok tekintetben meg fogja gyorsítani. A Times nem gondol közvetlen Szovjet elleni támadásra, inkább Indokina elleni akcióra, mert Indokina keresztül Japán a Csendes oceá-

non el tudná magát látni nyersanyaggal. Washington és London közt beható tárgyalások folynak a japán ügyvel kapcsolatban. (MTI)

A BOLGÁR ÁLLAMFÉRFIAKAT A DUCE FOGADTA A RÓMAI PÁLYAUDVARON

Rómából jelenti a Stefani: A bolgár miniszterelnök és külügyminiszter megérkezésük után megbeszélést folytattak Ciano külügyminiszterrel a Villa Madamában. A bolgár államférfiak azután a quirináli palotába mentek. Az olasz királynál és császárnál történt kihallgatás után a Venezia palotába hajtottak és ott folytattak megbeszélést. A bolgár államférfiakat az ucán és a Venezia téren összegyűlt tömeg lelkesen ünnepelte. (MTI)

„Hivatásunk van a Kárpátok medencéjében és ezt minden áron teljesíteniünk kell“

Dr. Balassa Brunó miniszteri osztályfőnök nagy előadást tartott a magyar nép sorskérdéseiről

Nagyvárad. Saját tud. Lapunk már beszámolt arról, hogy a Notre Dame de Sion épületében erdélyi tanítónők továbbképző kurzus nyílt meg. Az előadások azóta is a legnagyobb sikerrel folynak. Az előadásokat *Jurassa* Medárd miniszteri titkár vezeti, aki egyben pedagógiai előadója is a kursusnak. A többi előadók: *Pataky József*, marosvásárhelyi képezdei tanár, dr. *Kelemen József*, budapesti képezdei tanár, dr. *Nagy Géza* tanügyi fogalmazó, *Arkossy Sándor* budapesti képezdei tanár, *Putnoky Jenő* gyak. iskolai tanár és *Kovács Pál* központi szolgálatra berendelt tanító — mind derekas munkát végeznek a kurzus sikere érdekében.

Hétfőn délelőtt 11 órakor érkezett meg Nagyváradra dr. Balassa Brunó

miniszteri osztályfőnök, hogy általános irányító előadást tartson a magyar nép kérdéseiről.

Előadása valóban irányzabás volt a szó legnemesebb értelmében. Ilyen tömören, mégis világosan és mindenki számára hozzáférhetően előadni olyan kérdéseket, amelyek nemcsak ismeretlenek, de a ma divatos szövegek által teljesen összekuszáltak: valóban az előadói művészet legmagasabb fokára, a tudományos és pedagógiai előkészület tökéletességére vallanak. *Balassa Brunó* előadása élmény volt mindenki számára. Ezt olvastuk ki a vendégek, előadók szeméből, erre vall az a mindvégig élénk érdeklődés, amellyel a tanfolyam hallgatói az előadást kísérték.

telepedett és beszivárgott nemzetiségek nyugodtan szaporodhattak. A török a nemzetiségi vidékeket nem szállta meg.

Dr. Balassa Brunó ezután két XVIII. századbeli hiteles népszámlálás adataival igazolta állításait.

Igy alakult ki — mondotta következtetésképpen — a magyar nemzetiségi állam.

Nagy kérdése a magyar sorsnak a zsidók kérdése. A zsidó külön faj, még pedig 90 százalékig tiszta faj.

Sem a föld, sem a nyelv, sem a vallás köteleke nem tartja össze őket, hanem egyedül a fajtság, amelyre évezredek keresztül féltékenyen vigyáztak. Ha a fajtság lenne döntő az ember és a közösségek életében, akkor a zsidóság lenne a legbiztosabb, méltóbb faj.

A zsidóság azért lett probléma Magyarország életében, mert

akkor telepedett reánk, amikor jobbágyainkat felszabadítottuk, földnélküli Jánosok maradtak, ugyanakkor nem irányítottuk őket a gazdasági élet más síkjai felé.

Magunk számára csak a szociális kérdésünket nehezítettük, viszont a megnyitott gazdasági lehetőségeket elárastottuk az észak és kelet felől reánk özönlő zsidóság, amelyet a lengyel állam felosztása és az orosz vérengzések holgyattak meg és indítottak el új otthon keresésére.

Ezt a tényt bizonyítják a statisztikai kimutatások.

A nép és nemzet teljes valósága felé

Kérdéseink megoldása tehát — folytatta előadását Balassa Brunó — nem a fajtságban keresendő. Nem ez a döntő érték. A kétségtelen biológiai adottságokon túl a lélek irányítja az egyesek és a közösségek sorsát. Azért a fajtságokon túl olyan valóságot kell keresnünk, amely több, átfogóbb, tehát több értéket is tartalmaz.

Ez: a nép valósága. A németek vitték bele ezt is a köztudatba. Ők foglalkoztak vele. Ez érthető is. A történelem alakulása ugyanis alkalmatlanná tette a faji gondolatot a németek számára is.

A népiség nem természeti adottságokon épül fel. A nép: gyakorlati életközösség. A közösen birtokolt föld, a közös nyelv, azonos életmód, azonos szokások, azonos gondolatok a földről, Istentől, születésről, halálról, a közös énekek, mondák, mesék: egy szöveggel az, amit népi hagyományunk mondunk — ez alakítja ki a népi közösséget, ez adja a népiséget. Ha visszamegyünk ezer évvel a történelemben, úgy találjuk, hogy ez a népi gondolat tartotta össze a magyarságot is. De ugyanez az elv tartotta össze a Kárpátok medencéjében élő többi népet is. Ennek a népiségnek a külön nyelven kívül majdnem minden eleme összekötő volt. Ez volt a történelmi alapja és előfeltétele a népek együttélésének.

A magyar nép akkor tette meg a döntő lépést kárpát-medencei vezetőszeret felé, amikor felismerle ennek a medencének kötelező történelmi parancsát: felvenni a nyugati kereszténységet és ennek jegyében védelmezője lenni minden Kelet felől közeledő veszély ellen.

Ez a legmélyebb alapja Szent István országalapító munkájának.

Ez a lépés: egy eszmének mint történelmi hivatásnak a vállalása és szolgálata mindenekfelett — avatja a népet nemzeté. Így lett a magyar nép nemzeté. Ebben a közösségbe azután beletartozik minden nép, amely a Kárpátok medencéjében együttél. Mert a hivatás, az eszme ugyanaz, az elkötelezettségek is ugyanazok. Alóla nincs kibuvó.

Erre a hivatásra mondja a Szózat költője is: itt éljed, halmod kell.

Dr. Balassa Brunó előadását a tanfolyam hallgatósága lelkes éljenzessel és tapsal fogadta. Az előadás bizonyára a szívekbe vésődött és meghozza majd üdvös gyümölcsöt a tanítónők nevelői munkájában. Valóban olyan irányelveket kaptak, amelyek eligazítják őket a nehéz erdélyi terepen.

Az előadás után dr. Balassa Brunó és az előadói kar díszében vett részt a püspöki palotában (P. I.)

Mi az oka a mai világegésnek?

Balassa Brunó előadása kezdetén kiemelte, hogy a tanítás és a nevelés nagy feladatában a legfontosabb a nemzetnevelői lélek hatása. Ez fogja összhangba a nevelő egész munkásságát. Ennek a nemzetnevelői léleknek irányító elve pedig a magyar nép sorskérdéseinek megértése és hivatásként való vállalása.

Nép — népiség: az elmúlt két évtized legfőbb, hangoztatott kérdéseit — folytatta előadását. Wilsonnak a

népek önrendelkezési jogáról a köztudatba dobott elve amelyet éppen az ő szorgalmazására és fáradozására egybehívott béketanácskozások csúfoltak meg legjobban, indította el ezt az általános érdeklődést. Csak a tényeket érdemes ma már megemlíteni. Husz évvel a békekötések után sokkal nagyobb méretű világháború tört ki, mint az elmúlt volt. Nem hibáznak, ha éppen a népiség kérdésében elkövetett hibákra vezetjük vissza azoknak jórészt.

Magyarság, nemzetiségek és zsidók a Kárpátok medencéjében

Bennünket főképpen, elsősorban a Kárpátok medencéjének népi kérdése érdekli, mert ez a miénk. A Kárpátok medencéjét három nagy csoport népesíti be: a magyarság, a nemzetiségek és a zsidók.

Ujságok hasábjain, könyvekben, folyóiratokban sokszor a legzavarosabb megállapítások kuszálják össze ennek a három elemnek szerepét és egymáshoz való viszonyát. A hiba abban van, hogy nem választják szét a szempontokat, mert a kérdést külön kell faji, történelmi és nemzeti szempontból tekinteni.

Külön kell nézni a faji kérdést. Az elmúlt husz év szellemtörténetéhez, mint lényeges vonás, hozzátartozik az, hogy a Német Birodalomban felvetették a faji kérdést. Ez érthető is, mert a legyőzött Németország a békediktátumokban elszenvedett kétségtelen igazságtalanságok jóvátételére erős támogatást látott és remélhetett ebben a gondolatban. A németiség nagy tömbje összefüggő elhelyezkedésben él Európa nyugati és

északi részén. Ezt a tömböt egységes szervezetbe foglalni: valóban történelmi méretű feladat.

Balassa Brunó ezután biológiai alapon világitotta meg a fajtság kérdését.

Nincs magyar, német, román, olasz, francia, horvát stb. faj, — mondotta, — mert ezek népek, hanem van: északi, mediterrán, keletbalti és dinári fajta. Ezeknek a fajoknak képviselőit ott találjuk jóformán valamennyi nép között.

Nincsen olyan nép, amelynek tagjai mind egy fajhoz tartoznának. Egyébként is az egyes ember és a közösség értékét nem a fajtság adja meg.

Faji közösségeket nem lehet felállítani. Faji alapon nem alapítható semmiféle ország. A nyelvvel sem szabad összetéveszteni a fajtságot. Ha a kettő azonos lenne, nem beszélhetnénk zsidókról, mert ők mindig annak a népnek a nyelvet veszik fel, amely közé befurakodnak.

„Igy alakult ki Magyarországon a nemzetiségi állam“

Ha a ma élő magyarság faji összetételét vizsgáljuk, tudományos kutatások alapján úgy találjuk, hogy 60 százalékban azonos a honfoglaló magyarsággal. Ezt az magyarázza meg, hogy néhány tudatos német telepítési leszámítva, a magyarság között elkeveredő és felszivódott népek rokon, vagy azonos fajuk voltak.

Ez a százalék ingadozott a történelem folyamán, aszerint, ahogy az események, a történelem viharai alakították a magyar sorsot.

Mátyás király idejében 85 százalék volt a magyar elem a Kárpátok medencéjében. A török uralom azután gondoskodott arról, hogy ez a szám 39-re zuhanjon alá. Ugyanakkor a be-

A módosított házassági törvény a képviselőház előtt

Budapestről jelentik a MTI: A képviselőház hétfői ülését negyed 11 óra után nyitotta meg *Tasnádi-Nagy* András elnök és bemutatta a felsőház elnökének átíratát, amelyben tudatja, hogy a felsőház a házassági törvény kiegészítéséről és módosításáról szóló javaslat 9. és 16. szakaszát nem a képviselőház szövegezésében fogadta el. Azután bemutatta Zala megye közönségének átiratát a Muraköz visszacsatolásáról. *A bejelentést a ház minden oldalán hosszan tartó tapsal fogadták.*

A szünet alatt az igazságügyi és közjogi bizottság tárgyalta a házassági törvény módosításáról és kiegészítéséről szóló felsőházi módosításokat.

Szünet után *Bocsány* Kálmán, a bizottság előadója bejelentette a bizottság elhatározását, hogy a tárgyalás-

mondják ki a sürgősséget. Mivel a mai ülés egyetlen tárgya a további teendők iránti intézkedés volt, az elnök javaslatára a Ház úgy határozott, hogy holnap délelőtt 10 órakor ül össze, amelynek napirendjére a házassági törvényjavaslatnak a felsőház által módosított egyes szakaszai felletti döntést tűzi ki. A mai ülés háromnegyed 12 órakor véget ért.

Budapestről jelentik a Budapesti Értesítő: A képviselőház mai ülését délelőtt fél 10 órakor a MEP igazságügyi és közjogi bizottsága letárgyalta a felsőház által elfogadott módosításokat. Politikai körök szerint abban állapodtak meg, hogy kitaranak a javaslat képviselőházi szövegezésére melletti. Ugy tudják, hogy a képviselőház igazságügyi és közjogi bizottsága a javaslatot a képviselőház szövege-

Kudarcba fulladt a körülzárt szovjetcsapatok kitorési kísérlete

Páncélkocsik, vonatok, erődök sora semmisül meg a német bombatüzben

Vezéri főhadiszállás (NTI) A véderő főparancsnokság közli:

A Besszarábiában előnyomuló német és román csapatok, miután megtörték az ellenség ellenállását a Dnyeszter keleti partján, üldözőbe vették az ellenséget. Szmolenszk környékén a hadműveletek továbbra is tervszerűen folynak.

A finn arcvonalon újabb sikerek bontakoznak ki.

A keleti arcvonal több pontján kudarcba fulladt a körülzárt csapatoknak kitorési kísérletei. Az ellenség újból véres veszteséget szenvedett.

Harcgépeink bombázták Közép- és Kelet-Anglia katonai berendezéseit. Ellenséges gépek napközben támadást kíséreltek meg a csatorna part mentén és a norvég partvidék ellen. 10 gépet lelőttünk. Angol gépek az elmúlt éjjel bombákat dobtak le Északnyugat-Németország néhány helységére, köztük Hanoverre. Hadigazdálkodási, vagy katonai természetű kárt nem okoztak. 1 gépet lelőttünk. (MTI)

Berlinből jelentik: (NTI) Most vált fmsmeretessé, hogy július 17-én 29 német harci gépből álló csoport a keleti harcvonalon elhallgattatott kielenc szovjet üteget. Háromat teljesen szétromboltak. Ezenkívül megsemmisítettek 11 páncélkocsit. 150 gépkocsit és hat vonatot három mozdonyral. Ugyanezek a repülők egy pályaudvar sinrendszerét megrongálták, két hidat és két nagy olajtartályt fel-

robbantottak. A keleti arcvonalon küzdő egyes német légi kötelék 17-iki jelentése így szól: légiharcban lelőttünk 19 szovjetgépet, elpusztítottunk nyolc bolsevik páncélkocsit. 16 ágyut és több mint hatszáz járművet, köztüük ötszáz tehergépkocsit. Szétromboltunk hat hidat. Telitalálattal használhatatlanná tettünk 11 vonatot, miközben 11 szerelvényt kisiklattunk. Felrobbantottunk egy lőszert és két benzinraktárt. (MTI)

Egyetlen német ágyu szétvert egy szovjet páncélosrohamot

Berlinből jelentik: A szovjet csapatok előretörése során — jelenti a Német Távirati Iroda — egy légvédelmi üteg parancsnoka hirtelen egy nagyobb csoport szovjet páncélosal találta magát szemben, úgyhogy nem volt idő minden ágyu tüzelésre képes állapotba hozására. A parancsok maga vette át a tüzelésre kész ágyu irányítását és rövid idő alatt 16 páncélkocsit rombolt szét. Egy altiszt ugyanezzel az ágyúval még négy páncélkocsit rombolt szét. A többi páncélkocsi elmenekült. (MTI)

ÉZERSZÁMRA SZÖKNEK AT A NÉMETEKHEZ FEGYVEREIKKEL EGYÜTT AZ OROSZOK

Berlinből jelentik: (NTI) Egy német osztag 19-én a Pejpusz-tótól keletre fekvő erdőségekben bolsevik katonákra bukkant, akik átszöktek a szovjet csapattektől. Valamennyien fel voltak látva lőszerezve és bőven el voltak látva lőszerezve. Elmondották, hogy politikai biztosok két bajtársukat lelőtték, akik kijelentették, hogy a harc a németek ellen céltalan, minthogy már körülzárták őket. Fegyvereiket magukkal hozták, hogy szembeszállhassanak a politikai biztosokkal, ha szökésükben akadályozni akarták volna őket. (MTI)

Berlin. (NTI) A szovjet arcvonal északi szakaszán ezerszámsra szöknek át a szovjet tisztek és katonák Vaszilievic Novikov százados, a moszkvai katonai iskola tanára vallomása érdekes dolgokat mond arra

Nagyvárad

thj, város új utcaelnevezéseivel megjelent térkép ára: fekete nyomással 1.60 P színes nyomással 2.—

külni csak úgy lehet, ha átjutnak, vagy ha fogságba esnek. Arra a kérdésre, hogy miért nem ölik meg a biztosokat, azt felelte, hogy erről a lehetőségéről nem is tudnak. Jól tudják, hogy a lázadásnak már a kísérletét is halálal büntetik. A biztosok elhitették a katonákkal, hogy a többi európai országokban rosszabbak a viszonyok, mint a Szovjetunióban (MTI)

STALIN — NEMZETVÉDELMI NÉPBIZTOS

Stockholmból jelenti: (NTI) Mint a moszkvai rádió jelenti, Stalint nemzetvédelmi népbiztossá nevezték ki. Helyettese Timosenko lett. (MTI)

Bukarest. Az Ordinea című lap ankarai tudósítója jelenti, hogy moszkvai diplomáciai körökben megerősítik azt a hírt, hogy a legtöbb kormányhivatalt eltelepítették a szovjet fővárosból és Moszkvában csupán a szovjetnek nevezett irodák maradtak. Az angol és az amerikai nagykövetségi titkos irattart már két nap óta igyekszik elégetni. Moszkvában máris élelmiszer hiány mutatkozik. (MTI)

A „FEKETE DANDÁR” CSATLAKOZOTT A VÖRÖSÖK ELLEN VONULÓ ÖNKÉNTESÉKHEZ

Brüsszelből jelenti a Stefani: A Fekete dandár teljes egészében csatlakozott a szovjetellenes önkéntesekhez és a legközelebbi napokban az arcvonalra utaznak. (MTI)

A vörösök az egész lett népet száműzni akarták

Stockholmból jelenti a NTI: A bolsevikiek az egész lett népet száműzni akarták, jelenti a Stockholms Tidningen külön tudósítója. A tudósító a bolsevikiek elűzése után látogatást tett Rigában és így a helyszínen szerzett tapasztalatokat. Ennek a semleges újságírónak a véleménye szerint, a lett nép a bolsevik uralom évében lakosságának mintegy tíz százalékát, azaz kétszáz ezer embert vestett. Közülük a legtöbbet, apró gyermekektől nyolcvan éves, agastyánokig elhurcolták. Senkisé tudja hányan jutottak

oda, ahová irányították őket. Csak annyit tudnak, hogy midőn a német csapatok feltartóztattak egy lettekkel megrakott vonatot, a szerencsétlenek között egyetlen élet sem találtak. Előzően valamennyiüket agyonlőtték a vörösök. A bolsevikieknek az volt a szándékuk, hogy az egész lett népet a végtelen steppékre hurcolják el.

14—16 éves gyermekeket mesés bérígéréttel arra csábították, hogy jelentkezzenek tanulásra az orosz vasu-

Bedőglőtt szovjet harcikocsi a német előnyomulás útján. Ilyen elpusztított vörös harcikocsi láthatók ezerszámsra a keleti front csatatersein

taknál vagy más vállalatoknál. Egy szép napon gyűjtőhelyre rendelték őket és azután sohasem tértek vissza szüleikhez.

Rigában a bevonuló német csapatok egy teherpályaudvaron négy lezárt vasuti kocsit találtak. Midőn felnyitották, kiderült, hogy gyermekholttestekkel vannak tele.

A volt lett hadsereggel még kiméletlenebbül jártak el. A hadsereg vezetőit kivétel nélkül legyilkolták, egyedül egy helyen mintegy háromszáz tisztet végeztek. Kezeiket aszáltróttal kötötték össze és négy napon át kínozták őket. Sokat elevenen temettek el.

VÖRÖS ERŐFESZÍTÉSEK FINNORSZAG FELETT

Helsinkiből jelenti a NTI: Hivatalosan közlik, hogy az ellenséges gépek 19-én bombázták Litterinen és Kymi városokat. Kárt nem okoztak. Az ellenség a finn öböltől távolos területen éjtörnyóvel néhány aknát dobott le. A finn gépek Kaekasalmi vidékén 3 gépet lelőttek. A légvédelem hat másik gépet lőtt le. (MTI)

OLASZ ÉS NÉMET HIVATALOS JELENTÉSEK

Rómából jelenti a Stefani: Az olasz főhadiszállás 410. közleménye: Az elmúlt két éjjel ismét bombáztuk Málta légitámaszpontjait. Tobruk arcvonalán tüzérségi tevékenység folyt. Egy olasz gép Marsha Matruhna! torpedóval eltalált egy 10.000 tonnás cirkálót. Az ellenség Benghazit és Tripolit támatta. 1 gépet lelőttünk. Kelet-Afrikában angol gépek bombázták Tondart. Az Atlanti tengeren egy tengeralattjárónk elsüllyesztett egy angol torpedórombolót és két tengeralattjárót. (MTI)

(Hadműveleti övezet. Stefani) Szombaton éjjel olasz bombavetők több hullámban támadták Miecaba repülőterét és bombákat dobtak a támaszpont berendezéseire. (MTI)

Berlinből jelentik: (NTI) A német légvédelem 20-án a csatorna partján szét szórt egy angol harci köteléket. A német tüzérek lelőttek egy gépet, mire a többi nyugati irányban eltávozott. Néhány angol harci gép a délután folyamán erős vadászgépek oltalma alatt bombázni akart egy hajókaravánt. A hajók légvédelmi tüzérsége lelőtt két gépet, a többi visszafordulásra kényszerítették. Német repülők sikeresen folytatták fegyveres felderítésüket Nagybritánia és a környező tenger felett. (MTI)

ANGOL MESE — NÉMET VALÓSÁG

Berlinből jelentik: (NTI) A londoni rádió tegnap különjelentésben számolt be arról, hogy angol bombázók Köln, Achent és Münster bombázták és súlyos kárt okoztak. Az angol propaganda nyilvánvaló célja az, hogy ezzel eltérítse a figyelmet arról, hogy a német légierő az utóbbi napokban több angol város ellen intézett súlyos támadásokat. Az angol bombák céljai egyébként kórházak, lakóházak, gyermek játszótelepek voltak. Brémában egy templomot találtak el. Katonai berendezésekben sehol sem esett kár. Egyébként az angol légihaderő az utolsó héten naponta átiagban tíz gépet veszített a német légháritás következtében. (MTI)

Hirdessen a Magyar Lapokban

Igy él Páris a német megszállás alatt

Hideg méltósággal viseli el a francia nép a német megszállást

Párizs, július hó. Aki a német fennvalás óta nem volt Párizsban, az most csendes, szomorú várost talál itt, amely nem vidámságot sugároz ki magából, de a megszállást méltósággal viseli el. A párizsiak és a német csapatok között nem kezdődött barátkozás, viszont

összetűzésekre, vagy nyílt véleménykülönbségekre sem került soha sor.

A párizsiak és a németek két különálló világban élnek és a köztük elterülő senkiföldjén az a néhány magányos amerikai kőborol, aki még itt maradt.

A Café de la Paix előtt a rikkanások még mindig árusítják újságjait, ezek azonban már nem a legfrissebb, repülőgéppel érkezett londoni kiadások, sem pedig a Paris Herald. A francia lapok mellett csupán német újságokat és képes folyóiratokat lehet kapni.

MINDENKI OLVAS

A filmszínházban is csak francia és német filmeket pergetnek — már amennyiben a mozik nyitva vannak. A Champs Elysées két legnagyobb filmszínházát, a Parist és a Marnant katonamozikká alakították át. A német katonák részére a belépés ingyenes, a párizsiakat ezt a két mozit nem látogathatják.

Az amerikai bárók és élelmiszerüzletek eltűntek. De az irodalom terén még mindig Amerika vezet és Párizsban ma a „best seller”-nek, a legtöbbit olvasott könyvek Kenneth Robert „Northwest Passage” és Margaret Mitchell „Gone with the Wind” című, franciára fordított művei és Pearl Buck írásai.

A francia könyvpiac legújabb termékei túlnyomórészt az összeomlás különböző fázisait magyarázó és védelmező munkák.

Közülök a legnagyobb sikert Paul Allard „Az igazság a Corap-ügyben” című munkája aratta, Párizs ma többet olvas, mint valaha, azonban inkább könyvet, mint újságot. A régi párizsi újságok közül már csak a Petit Parisien és a Le Matin maradt meg. Ezek éppen úgy, mint a párizsi sajtó többi terméke,

németbarátok és de Gaulle-, Anglia- és Amerika-ellenesek.

De a legnagyobb különbség a régi Szajnametropolis és a ma Párizs között abban a képben rejlik, melyet a

Sertéshizlalók!
Uradaimak! Gazdaságok!
Ipari sertéshizlalók
és sertéskereskedők
figyelmébe!

Közöljük, hogy úgy kóvár, mint sovány sertések értékesítésével foglalkozunk. Felkérjük, hogy hi-zott és sovány sertéseiket eladás-ra felkínálják a Nagyvárad Husiparosok Szövetsége sertésbeszerző osztályának Nagyvárad Város Köz-vágóhídi telepen. Távbeszélő: 19-31 Reggel 8-tól este 8-ig állandó iro-dai órák.

Megyéltre keresünk jó
állapotban levő
National-cassát.

látszólag a teljesen kihalt utcák nyugtanak. Egyszerűen nincs utcai forgalom — a német katonai gépkocsikat leszámítva, nincsenek autóbuszok, gépjármű bérkocsik és nincsenek konfliktusok. A gyalogjárók is kevés franciát lát az ember. Ezzel szemben a Metro, a földalatti vasút a nap minden szakában zsúfolt, mert ez az egyedüli közlekedési eszköz, ha az ember nem akar gyalogni.

SÁRGA TÁBLÁK

A főutcában mindenfelé nagy sárga táblák állanak. A német teherautók vezetőit ezek irányítják a repülőterek meg a külvárosi katonai telepek felé. A milliomosok hajdani „shopping-paradicsomából”, a világhírű rue de la Paix-ből alig maradt valami.

A világnak ebben az egykor legdrágább utcájában számtalan dívat- és ékszerüzlet kirakatán rajta a sárga plakát. Német és francia nyelven azt adja tudtul, hogy ez az üzlet — zsidó cég.

A Morgan-bank környéke erősen csendessé vált. A Place Vendome másik oldalán az igazságügyminisztérium kapujában francia csendőr áll s mellette a Ritz-szálló bejáratát német katonák őrzik. A Tuillériák kertje mellett a Continental-szállónak, amely 1940. június 10-éig a francia cenzura hivatalául szolgált és állandóan nyüz-

gő hangyabolyhoz hasonlított, valamennyi ablakából hatalmas horogkeresztes zászlók lógnak.

A Place de la Concorde sarkán a tengerészeti minisztériumban is német katonai hivatalt rendeztek be. Tábori szürke örk állanak előtte. Német zászlók lengenek a Guaranty Trust Company az automobilklub és a Crillon-szálló épületén is. Ebben az utóbbi szállodában dolgozták ki annak idején a versaillesi szerződést.

A német élet központja a Place de l'Opéra és a Champs Elysées körül van. Az Avenue de l'Opéra felét az opera előtt lezárták, hogy gépkocsisorozóhelyül szolgáljon a német parancsnokság tisztjei számára, amely egy lefoglalt banképületben talált elhelyezést.

NŐK, RIZSPOR ÉS PIROSITO NÉLKÜL

Az utcák tele vannak német tisztekkel és katonákkal. Legutóbb még „Mädchen in Uniform”; egyenruhás lányok invázióját is megérthette Párizs. A katonák mind tábori szürke egyenruhát viselnek, a páncélos csapatok tagjait kivéve, akik kék uniformist hordanak, akárcsak a világháború alatt az angol repülők. Az egyenruhás lányok tisztviselőnek, halvány-szürkében járnak, szürke selyemharisnyával és ellenzős katonasapkával.

TALÁLKOZÁS

Már régóta nézem a ...-i állomáson a szinte egymástérő katonavonatok szüntelen érkezését és indulását. Allok a nagy állomásépület hűvös árnyékában és elgondolkozom...

Vörös uralom Magyarországon, bőrkabátos Leninfiúk rémuralma Budapesten, román megszállás, Trianon. Entente ellenőrzés. Mindezek husz év előtt s ma mosolygósarcu, erőtlő druzdó magyar fiukat visznek már a katonavonatok a bolszevita Oroszország ellen.

Nem volt korszerű hadseregünk: Trianon után? Hát útképes, modern hadseregünk lett azóta, hogy kimondtuk nagy barátaink Német- és Olaszország megértő segítségével a fegyverkezési egyenjóságunkat.

Ahogy nézem a katonavonatot, ahogy látom rajtuk a féltő gonddalápolt harckocsik és legkülönbözőbb terepjáró gépkocsik százait, számos műszaki alakulatot, büszke öntudattal nézem megújított fajtám erejét.

...Igy gondolkozom ezen, amikor megint bejut egy katonavonatot.

Kék hajtókás katonák jókedvű arcai néznek ki a vasuti kocsiokból. Ezek hát a magyar gyorscsapathoz tartoznak. Még egy pár órai ut s kiszálnak a katonavonatból s a német gyorsakkal együtt váll-váll mellett fognak előretörni az orosz mezőkön.

S most egy kicsit elszorul a szívem. Vajjon ezek a mi fiaink lesznek-e olyan világrengető hősök, mint a német testvéreik?

De merengésemből hirtelen boldog örömteli ujjongás, szinte gyermeki önfelédő vidám üdvözlések áradata ver fel.

Az előbb érkezett vonat kék hajtókás katonái örömtől sugárzó arccal üdvözlőnek itt valakit. Önkéntelenül keresem azt, akinek ez a nagy szeretet szól, akit az egész katonavonatot boldogan üdvözlő. S vagy 20 lépésre tölem ott állt egy magyar kék hajtókás százados és mosolygó arccal tisztelegve viszonzotta az üdvözlést.

A vonat megáll, a katonák tekintete mind a két hajtókás századosra tapad. Nekik leszálnok nem szabad, de a százados ur megindul a vonat felé. Minden kocsnál megáll s én ámulva látom, hogy minden kocsi-ban ismerőskénti üdvözlő az átutazó katonákat.

Az előttem lévő kocsi-ból még hoztam is elérnek az egyes szavak szóslányai:

— A századparancsnokom volt a hadnagy ur Jászberényben. — „Tisztesiskolám szolgáltam vele.” — „Egy században voltunk.”

S az egykori hadnagy ur, most három csillaggal a nyakán, ott a csapó állomáson üdvözlő régi ismerőseit.

Mindenkihez van valami szava, mindéggyikkel kapcsolatban van valami emléke.

Hogy ő tiszt s hogy a honvéd katonavonatonban harckocsivezetők, lövészek, árkászok, gépkocsizóif és kerékpározók utaznak, senkinek nem jut eszébe. A tiszt és legénység közti válaszfal; senki se látja és ami a fő, senki sem érzi. Csak egyet láttunk, csak egyet éreztünk, hogy ott a hideg sínek mellett a magyar tiszt lelke milyen eggyé olvadt az egész legénység szívével.

Nem, nem ezen a kis állomáson

Okvetlenül szerezzé meg könyvtára számára a napjainkban élt cir-kuszlovárnóból missziós apácává lett

Beáta nővér életrajzát.

Mozifilmnél érdekesebb esemény-nalmazt tar olvasója elé ez a bámulatos életrajz. Hősies bátorságával mindenki-ben csodalkozást, apostoli lelkületével pedig az olvasóban lelki nekilendülést vált ki!

Ara 3.40 Pengő

Nagyon művelteknek látszanak, nagyon csinosak és nem használnak sem rizsport, sem ajakpirosítót, ami itt igen nagy feltűnést kellett.

A Maxim, a Galerie Lafayette és a többi áruház előtt kerékpármegőrzőket állítottak fel, mert a párizsok is többnyire már acélparipán végzik bevásárlásaikat, A Maximnak vörös-fehér rácsos kerékpár-őrzője van. A bejárat fölött tábla lóg, amely szerint a helyiség csak a régi törzsközség számára van nyitva.

A Café de Paris fölött még nagyobb tábla lóg ezzel a felirattal: „Ez az étterem a zsidóknak tilos!”

Az Ecole Pigier, Gayas Academie s a többi nyelviskola falán pedig, ahol azelőtt csak angol nyelvtanítás folyt, most ugyancsak táblák függnek. Azt hirdetik rajtuk, hogy hatvan nap alatt kezesség mellett bárkit megtanítanak — németül...

R. E. H.

találkoztak ők először. A magyar lak-tanyák, a magyar gyakorlatok, a közös gondok s a közös örömeik for-rasztották eggyé a tisztikart és a legénységet.

De még nem ért a vonat elejére a százados, amikor már megjelenik a forgalmi tiszt és indítja a vonatot. Megint hallom a kiáltásokat: „Jö-jön velünk százados ur, menjünk együtt Oroszországba.”

A választ azonban csak a gördülő kerekek adják.

A tiszt már mozdulatlanul áll és tiszteleg az elvonuló csapatnak. Hídba menne, a parancs más, neki még várni kell és eddig csak lelkével kö-vetheti a határon túl a gyors teszt-reit.

A vonat elment. A tiszt itt maradt. A rövid találkozás, a pár perces vé-letlen viszontlátás megtörtént. S már nem merengek azon hogy mi lesz az orosz mezőkön. Az a hadsereg, hol a legénység és tisztikar úgy szereti egymást, ilyen egységet képez, csak egyet tehet: győzhel.

Komoran gördülő katonavonatok, vigyéktek véreinket Kelet felé, vigyék-tek az eggyé forrott, erős korszerű hadseregünket új, nagy győzelemre, míg mi az egész nemzet egységes lel-kével mögöttetek állunk. Lélekben veletek harcolunk, veletek győzünk Magyarországot és az új Európáért!

KITILTOTTÁK A ZSIDÓKAT A PÁRIZSI ÁRVERÉSI CSARNOKOK-BÓL. Párizsból jelenti a DNB: A pá-rizsi rendőrfőnökség közli, hogy a zsidókat azonnali hatállyal kitiltják a párizsi árverési csarnokokból (MTI)

SZÜLŐKKEL BESZÉLGETEK

Amint előző cikkemben mondtam, az első és legfontosabb kérdés: milyen iskolába adjam a gyermekemet. Ha ezt a kérdést eldöntöttem akkor jönnek a többi gondok.

1. A legnagyobb ezek közül a **tandíjfelvétel** gondja. Az elmúlt tanévben alkalmam volt sok szülővel beszélni. Tény, hogy a visszacsatolt területek magyarsága teljesen elszegényedett. A román uralom alatt régebben tehető polgári családok is nélkülözéssel küszködtek és ez még ma sem nyert jóvátételt. A háborus gazdasági viszonyok nagyon megnehezítik mindnyájunk talpraállítását. Ezt a tanügyi kormányzat be is látta és rendkívüli mértékben engedélyezett tandíjkedvezményt. Átlépte a normális viszonyok szerint adható százalékarányát és minden rászorult erdélyi gyermeknek lehetővé tette, hogy kedvezményt, vagy akár teljes mentességet nyerjen. — egy kikötéssel: ha a gyermek szorgalma és tehetsége legalább minimális mértékben azt mutatja, hogy megérdemli a tanítást.

Sajnos, itt nem találkozunk mindig a szülők megértésével. Ezt pedig minden jó magyar embernek el kell fogadnia: Magyarországnak nem érdeke, hogy állami segítséggel lusta vagy tehetségtelen gyermekeket neveljen. Segít az ország, sokszor erélyen felül is, de ne kívánjuk tőle azt, hogy nem arravaló elemeket segítsen. — még akkor se kívánjuk, ha az a nem szorgalmas és kisebb tehetségű gyermek éppen a mi gyermekünk. Egy egész tanári karról 20—30 emberről nem tétélezhető fel annyi tévedés, hogy a jeles vagy jó tehetségű gyermeket elbuktassa, vagy szinelégségesnek minősítse. Ha tehát bízom a tanárok lelkiismeretes bírálatában, meg kell nyugodnom abban az ítéletben, amit hoznak. Lehet, hogy a baj éppen ott van, amiről első cikkemben beszéltem: olyan iskolatípusba kényszerítettem egészségtelen ambíciómmal gyermekemet, mely neki nem megfelelő. Adjam át másfajta iskolába, de ne várjam azt, hogy az állam segítsen egészen gyenge eredményt mutató gyermeket. A tandíjmentesség, vagy kedvezmény feltétele, hogy jeles magaviseletű és legalább jó előmenetelű legyen a tanuló. Jellemes, szorgalmas, tehetséges emberek kötelessége segíteni az államnak. Elégséges, vagy éppen elégtelen előmenetelű tanuló még akkor sem nyerhet kedvezményt, ha apja hadirokkant, vagy tűzharcos. Ne emlegessük itt a román rendszert, mely minden — még haszontalan — hadiárva gyermeknek is tandíjmentességet adott. Erős Magyarországnak nem érdeke, hogy hanyag és tehetségtelen gyermekeket neveltesse államköltségen, — még akkor sem, ha az illető történetesen hadiárva, vagy hadigyámolt. Legyen az a gyermek jellemes, kötelességtudó s akkor természetesen nagyobb hadvezményt kap a jobban rászorult, a hadiárva és a tűzharcos gyermeke.

Itt is az legyen az irányadó: melyik a legmegfelelőbb iskola a gyermek képességéhez mérten. Ilyen iskolában egy gyengébb tehetségű, szorgalmas gyermek is elérhet jó eredményt, — s akkor nem lesz baj a tandíjjal és nem marad túska a szívekben.

2. A tandíjmentesség elnyerésére a legjobb protekció: az **eredményes tanulás**. Azért mondom így, mert sok-

szor az anyagi szempontok döntőb-
bek — sajnos — mint a szellemiek.
Igaz, hogy ezzel a jámbor csalással
elérem a szellemi szempontot is,
amit a leghívebb magyar Széchenyi
István így kiáltott a magyar pusztasá-
gába: „*Minél több kímült ember-
lőtt!*” A gyermek eredményes tanulá-
sánál sem elég csak az iskola közre-
működése. A gyermeknek otthon is
kell foglalkoznia és tudnia kell azt
is, *hogyan kell tanulni*. A legtöbb
gyenge tanuló nál ez a baj: nem tudja
hogyan kell tanulni. A szülőnek fog-
lalkoznia kell a gyermekkel. Ellen-
őrizni a feladatát, megbeszélni vele
a leckéjét. Van a háznál, vagy a ro-
konságban mindig valaki, aki egy-
egy félórát rá tud szánni erre na-
ponta. És nagyon jó az is, ha időn-
ként felmegy a szülő az iskolába és
beszél az osztályfőnökkel, a tanáro-
kkal. Nem azért, hogy átkönyörögje a
gyermekét, hanem, hogy megtárgyal-
ja a nevelőkkel a gyermek hibáit,

jellemét, tudásának hiányait. A ta-
nár is jobban meg tudja ítélni tanít-
ványát, ha otthoni körülményeit is-
meri; a szülő pedig értékes irányítá-
sokat kaphat a nevelőtől. Csak aztán
ne az legyen a következője egy
ilyen érdeklődésnek, hogy: „majd
megrakom én azt a gazembert”, ha-
nem ügyesen előveszem és számon-
kérem tőle kötelessége teljesítését.
Segítek neki tanulni. Megmagyará-
zom, hogy tanulja a nyelveket, hogy
a történelmet, magyart, számíant.
Mert mindegyiknek külön technikája,
fogása van, amit ha elsajátít, —
jajszva fog menni a tanulás. Meg-
figyelem, hogy gondolkozik-e a gyer-
mek, megragad-e benne valami ab-
ból, amit tanul. Nem engedem „szaj-
kózni”, hanem értelmes áthasonulás-
sá teszem neki a tanulást.

Ilyen szülői és nevelői együttmű-
ködéssel elérem azt, hogy országunk-
nak minden iskolafajából jellemes,
magyar önismerettel bíró, szakkép-

Vitéz Somogyvári Gyula művei:

Virágzik a mandula kötve	6— P
Ne sárgulj, fűzfa!	8'50 P
Es Mihály harcolt	8— P
Mégis élünk	7— P
„füzve„	5— P

Kaphatók könyvosztályunkban.

zett emberek kerüjenek a nemzet-
test minden posztjára.

3. **Fegyelem.** Nem elég megválasz-
tani az iskolatípust, nem elég kifi-
zetni a tandíjat, ellenőrizni a gyer-
mek tanulását és értelmi fejlődését.
Utoljára említtem, de nem utolsó sor-
ban a legfontosabb: a jellem és fe-
gyelem kérdését. Azt szokták monda-
ni: jellemes emberek még nem tet-
tek tönkre egy országot sem. De te-
hetséges, gyenge jellemű emberek
már Magyarországot is sokszor a lej-
tőre sodorták. A tanulók elbírálásánál
a jellemet két érdemjegy mutatja: a
magaviselet és a rendszeret osztály-
zata.

Nagyon tanulságos a gimnáziumi
Rendtartás intézkedése, mely meg-
állapítja, kik kaphatnak jeles, jó,
elégséges jegyet magaviseletből. Je-
lest csak az kaphat, akinek vallás-
kölcsei, nemzeti magatartása példaadó,
társaira nevelő, buzdító hatással van,
kötelességtudása is mindig kifogástal-
lan. Talán csodálkoztak is a szülők,
hogy újabbban olyan kevés jeles ma-
gaviseletű tanuló van. Ennek az a
magyarázata, hogy aki tanulásban,
kötelességtudásban hanyag, elégsége-
sekkel tarkított bizonyítványa van, —
az nem lehet példaadó, jeles magavi-
seletű.

Segítsen a szülő az iskolának a jel-
lemnevelésben is. Tudnia kell min-
den szülőnek, mit szabad a gyermek-
nek és mit nem. Vigyázzon megje-
lerésére, köszönésére, katonás, fe-
gyelmezett magatartására. Eppen az
idei VIII. osztályban járt egy tanuló,
aki kisebb diákkorában lágy, nyegle,
anyámasszony katonája volt. Apja a
tanárok figyelmeztetésére komoly
sportolásra fogta. Ma egyike a leg-
katonásabb, legöntudatosabb fellé-
pésű ifjainknak, aki országos ver-
senyen is dicsőséget hozott intéze-
tünkre.

Legyen ez a diák büszke magyar
iskolájára. Viselje öntudatosan címer-
pajzsos sapkáját. Ha a román ura-
lom alatt érhető volt, hogy magyar
fiúk „elblöccelték” a sapkát, ma diák-
öntudatának hiányáról tanuskodik az
a gyermek, aki nem büszkén hordja
— még nyáron is! — intézetének jel-
vényét. A szülő figyelmeztelése, inté-
se végtelenül sokat segíthet ebben az
öntudatos magyarságra nevelésben az
iskolának. Neveljük fiainkat, lá-
nyainkat sportszerű, katonás, egész-
séges életmódra és ne korzózó, zsidó-
ságot utánzó, moziba járó nyegle-
ségre.

Magyarországnak kímült fejű, ön-
tudatos, egészséges ifjuságra van
szüksége. Északi testvéreink a finn
leányok a Lotta szervezetben szolgál-
nak hazájuknak; az ifjak ott harcol-
nak a Ladoga-tó körül szociális
egyetértésben. Mikor honvédeink Ga-
liciában védik a kereszténységet, itt-
hon még legkisebb fiaink sem té-
veszthetik szem elől a nemzeti ideá-
lokat.

Adja Isten, hogy szülők, nevelők
és az ifjak öznevelő munkája szebb
jövőt építsen.

Táray Barnabás,
Szt. László gimnáziumi tanár.

Megérkeztek Rómába a bolgár miniszterek

Zágrábról jelenti a NTI: Filov bol-
gár miniszterelnök és Popov külügy-
miniszter Rómába utazásban vasárnap
hajnalban átutaztak Zágrábon. Amíg a
vonat a pályaudvaron tartózkodott, a
bolgár államférfiak elbeszélgettek a
horvát külügyminiszterrel. (MTI)

Rómából jelenti a Stefani: Filov
bolgár miniszterelnök és Popov kül-
ügyminiszter a szófiai olasz követ kí-
sérétében, Rómában menet, tegnap át-
utazott Fiumén. Az előkelő vendégeket
a pályaudvaron diszszázad fogadta és
az olasz külügyminiszterium küldött-
sége üdvözölte. A bolgár államférfiak
motorosonakkal kirándulást tettek

Abáziába, majd folytatták utjukat Ró-
ma felé. Filov miniszterelnök utja so-
rán Belgrádban nyilatkozott a Dunau-
zeitung tudósítója előtt és kijelentette,
hogy utazásuk célja általános jellegű
megbeszélés folytatása és a két ország
közti kapcsolatok megerősítése. (MTI)

RÓMÁBÓL jelenti a MTI: Filov bol-
gár miniszterelnök és Popov külügy-
miniszter ma reggel érkezett meg Ró-
mába. Már ma megbeszélést folytat-
nak a Duceval és Ciano gróffal. A bol-
gár miniszterek a keddi napot is Ró-
mában töltik és szerdán reggel hagy-
ják el az olasz fővárost.

Az Egyesült Államokra összeroppanás és forradalom vár a túlhajtott fegyverkezés következtében

Helsinkiből jelenti a NTI: Downey
demokrata szenátor, az Associated
Press jelentése szerint a szenátus had-
ügyi bizottságának titkos ülésén kijel-
entette, hogy az Egyesült Államokra
minden valószínűség szerint összerop-
panás és forradalom vár, ha továbbra
is havi 3 milliárd dollárokat költ
fegyverkezésre. Ha a jelenlegi háborus
fellendülés elmúlik, az Egyesült Álla-
moknak hatalmas gazdasági és társad-
almi bajokkal kell majd megkü-
deni. (MTI)

CSÖKKENT AZ USA REPÜLŐGÉP EXPORTJA

Newyorkból jelenti a NTI: Mint a ke-
reskedelemügyi miniszterium kimuta-
tásából kitűnik, az Egyesült Államok
május havában lényegesen kevesebb
repülőgépet szállított külföldre, mint

az előbbi hónapban. A repülőgéppalkat-
részek kivitele is tetemesen csökkent.
(MTI)

VÁLTOZÁSOK AZ ANGOL KORMÁNYBAN

Londonból jelenti a Reuter: Mint hi-
vatalosan jelentik, a kormány kebelé-
ben a következő változások történtek:
Buttlert közoktatásügyi miniszterré,
Brenden-Brackent tájékoztatásügyi mi-
niszterré nevezték ki. Duff Coopernek
a lancasteri hercegség kancellárja cí-
met adományozták. Duff Cooper a Tá-
volkeletre utazik és a kormány képv-
seletében megvizsgálja ott a brit kato-
nai, közigazgatási és politikai hatósá-
gokat összekötő szerveket, majd jelen-
tést tesz a háborus kormánynak és ja-
vaslatot tesz azok hatásosabb elrende-
zéséről. (MTI)

Kiéleződött az ellentét a kínai kommunisták és Csang-Kai-Sek között

Sanghaiból jelenti a NTI: Csang-Kai-
Sek és a kínai kommunisták között
újából kiéleződött az ellentét. Egy kom-
munista csapat megütököztött több kínai
kormányhű csapattal. Csang-Kai-Sek

felszólította a kommunista hadsereg
főparancsnokát, hogy szüntesse be az
elleneskedéseket és vonja vissza
csapatait. Eddig még nem kapott
Csang-Kai-Sek választ. (MTI)

Belvárosi mozgóban

A hölgy egy kissé bogaras

A legszemlemezesebb magyar vigjáték
Tolnay Klári, Mály G., Ráday, I.,
Gózon Gy.

Tel. 13-51. Korona Filmszínház Kossuth u. 1
MA

Rohanó élet

Egy asszony az élet keresztútjában.
Hertha Feiler, Attila Hörbiger,
Oskar Sima.

Apollo filmszínházban

Kedden indul

Mickey Rooney és Judy Garland

Tizenhatévesek

Hétfőn utoljára: Stan és Pan és a Madarász

Olcsóbb letta a zöldségféle és gyümölcs

Ujra eltűnt a vaj a piacról

Nagyvárad. Saját tud. A hétfői élelmiszerpiacon jó felhozatal mellett általában csökkenő irányzatot mutattak az árak. Olcsóbbodtak a zöldségfélék, gyümölcsök, csak a tojás és baromfiárak maradtak továbbra is tartottak. Legnagyobb volt a felhozatal a zöldségpiacon levesbevaló zöldségből, míg a gyümölcspiacon kajszin barackból. Bár a kajszinbarack olcsóbbodott, mégis sokkal magasabb az ára, mint az elmúlt év gyümölcsidényében. Ez általában vonatkozik a többi gyümölcsre is. Burgonya korlátlan mennyiségben volt a piacon. Részletes beszámolókat a következőkben adjuk:

Cserépkályhák
Átrakom modern fa- és szénfűtéses vagy Hardtmuth rendszerre. Reggel még 18 folt melege lesz.
Cserépkályha lerakat
Szaniszló u. 68.
Telef. 14-94

Zöldségpiac

Nagy felhozatal. Levesbevaló zöldség csomója 10-15 fillér, burgonya kg 20 fillértől, hagyma csomója 8-10 fillér, zöldbab kg. 15-16 fillértől, ugorka darabja 3-4-5 fillértől, fehércaposzta fejenként 15-20 fillér, kelkáposzta fejenként 10 fillér, kalaráb darabja 3 fillértől, karfiol fejenként 15-20 fillértől, borsó csöveg kg 40 fillértől, kibontott szemes borsó kg 70-80 fillér, paradicsom kg. 2.50-2.80, zöldpaprika erős db 5-6 fillér, édes 8-10 fillér, tök db 20-30 fillér, zsenge kukorica egész kicsi cső db 10-12 fillértől, saláta fejenként 8-10 fillér.

Gyümölcspiac

Közepes felhozatal. Kajszin barack 1-1.10 pengőtől, nyári alma fajta szerint kg 70-80 fillértől 2 pengőig, körte kg 70-100 fillér, ribizli kg. 1.10 P, köszméte literje 1 P, áfolya kg 1.30, korai kék Margit szilva kg 1.10, fehérszilva kg. 70 fillér, málna kg 1.40, spajnyolmeggy kg. 2.50, dió kg. 2.50-3 P.

Tejpiac

Gyenge felhozatal. Tejtől és vaj alig volt a piacon. Az ára magasan a maximális árak felett mozgott. Tej literje 30-33 fillér, tejtől 1.80-2, tehéntúró kg 1.40-1.60, falusi juhtúró 2.80-3, falusi és teavaj 6 pengős áron felül. Mész kg 4 pengő.
Tojás párja 24-26 fillér. (Közepes felhozatal.)

Baromtipiac

Gyenge felhozatal. A felhozatal nagy százaléka sütnivaló süldő rucákból állott. Kóvér liba nem volt a piacon. Árak. Rántanivaló csirke párja 4 pengőtől, sütnivaló csirke párja 6-7 pengőtől, süldő ruca párja 6.50-7 pengőtől, sütnivaló sovány liba drb 8.10 pengőtől.

Halpiac

Jó közepes felhozatal. Körösi hal alig volt a piacon, ellenben kitűnő minőségű, izletes érmelléki halból jó felhozatal volt. Árak. Csuka kg. 1.80-2, kárász kg 1.40, potyka kg 1.80-2, körösi hal nagyobb kg. 2 P, apró kg 1.50 pengő.

Kisajátítások a MÁVAUT üzemtelep céljaira

Nagyvárad thj. város polgármestere, illetve a városgazdasági ügyosztály 27.773-1941. sz. a. a következő hirdetményt adta ki: Nagyváradon a MÁVAUT üzemtelep céljaira megszerzendő területekre vonatkozólag elkészített kisajátítási terv és összeírás alapján nagyméltóságu m. kir. kereskedelem és közlekedésügyi miniszter ur a nagyvárad 486. számú lkvi betétben felvett 5016-3 és 5016-5 hrsz. Sala Flórián nagyvárad 1. és Benedek Artúrné, szül. Bleyer Elza gurgesti lakosok nevében álló ingatlanrészek megszerzésére a kisajátítási jogot 53.143-X. 1941. szám alatt kelt rendeletével a m. kir. államvasutak javára engedélyezte, az 1881. évi XLI. t.-c. 33. paragrafusa alapján a kisajátítási eljárást a fenti ingatlanokra elrendelte és annak lefolytatása végett az ingatlanokra vonatkozó tervrajz és skizajátítási összeírás 2-2 példányát megküldötte.

Nagyvárad thj. város közigazgatási bizottságának elnöke az 1881. évi XLI. t.-c. 33. §. 2. bekezdése alapján a kisajátítási terv végleg megállapítása és megfelelő záradékkal ellátása végett Nagyvárad thj. város polgármestere, vagy helyetteséből, a város

tiszti főügyészből és az államépítészeti hivatal főnökekből álló bizottságot kiküldötte és a bizottsági eljárás határidejét Nagyvárad thj. város székházához 1941. évi augusztus hó 16. napjának d. e. 11 órájára kitűzte.

A kisajátítandó ingatlanokra vonatkozó tervrajz és kisajátítási összeírás az 1941. évi július hó 24-től augusztus hó 7-ig terjedő 15 nap alatt Nagyvárad város gazdasági ügyosztályánál (I. em. 24. sz.) közszemlére van kitéve.

Erről az érdekelteket azon figyelmeztetéssel értesitem, hogy a tárgyaláson jogában áll minden tulajdonosnak a kisajátítási terv ellen felszólalni és kifogását jegyzőkönyvbe vétetni. Ennek elmulasztása azzal a jogi következménnyel jár, hogy a kisajátítási terv végleg megállapított és a nem nyilatkozó által elfogadottnak tekintetik. A bizottság a kisajátítási terv felett akkor is érdemben fog határozni, ha az érdekeltek közül senki sem jelenik meg. A megjelenés elmulasztása miatt igazolásnak helye nincs.

Nagyvárad, 1941. július hó 19.

Dr. Gyapay László,
h. polgármester.

Adományok az árvizkárosultaknak

Már eddig is nagyobb összeget osztottunk szét közvetlenül a nagyvárad 1. árvizkárosultaknak. A pusztulás szomorú helyeire igyekeztünk némi vigasztalást vinni. Olvasóink megértették szándékunkat és azonnal segítségre siettek. A megsegítettek hálás szívvel gondolnak ezért rájuk.

Azóta is érkeztek adományok az árvizkárosultaknak. Még annakidején megemlékeztük, hogy az Olasz Kulturintézet díszeladása alkalmával a Belvárosi Mozgósínház igazgatója, Rölich István, az előadás megtartásáért felajánlott összeget az árvizkárosultaknak adta át. Ebből az

összegeből 20 pengő már az árvizkárosultak rendelkezésére áll.

Jefcsák Mária halálából Istennek felszabadulásunkért 10 pengőt juttatott az árvizkárosultaknak. Ez a legszebb hála és köszönet a felszabadulás nagy ajándékáért.

Rácz Béla nagyvárad 1. borkereskedő, amint már megírtuk, tegnap ülte házasságának 25 éves jubileumát. Ezzel az alkalmattal 10 pengőt adományozott az árvizkárosultaknak.

Jelenleg 74 pengő 34 fillér áll rendelkezésre az árvizkárosultak számára. Ezt az összeget közvetlenül fogjuk kiosztani a rászorulóknak között.

Sebesült fogolytársukat viszik a vörös katonák a tábori kórház felé, ahol gondos ápolás alá veszik őket

Új vadászati tilalmi időt állapított meg a földművelésügyi miniszter

A hivatalos lap legutóbbi száma közli a földművelésügyi miniszternek az 1941-42. évi vadászati idényre a vadászati tilalmak megállapítása tárgyában kiadott rendeletét, amely folyó évi augusztus hó 1-én lép hatályba. Az 1939-40. évi rendkívüli kemény tél által a hasznos vadállományban okozott károk — a fogoly kivételével — többé-kevésbé csökkentek és ehhez képest a következő vadászati idényben a tilalmak tekintetében bizonyos enyhítésekre nyílt lehetőség. A mezei nyúl vadászati ideje az elmúlt évihez képest két héttel hosszabb lesz. Az állomány nagysága lehetővé teszi a fácsányoknak a vadászatát november és december hónapokban. A tőkés-kacsának tilalmi ideje is a többi kacsafajtákkal egységesen — 1942. évben — július hó 15-ig nyert megállapítást. Eltérően az előző évi szabályozástól, az augusztus hó 1-én életbelépő rendelet április hó 16-tól május hó 15-ig — a jóváhagyott lelővési kereten belül — megengedi a siketfajdkakak lelőését. A rendelet nem érinti a keleti és erdélyi országokban érvényben lévő és a vadlövés tekintetében korlátozásokat megállapító 158.120-1941. F. M. számú rendelet rendelkezéseit.

SZÍNHÁZ

BUDAPESTI KOMIKUSOK NAGYVÁRADON. Július 26-27-én, jövő szombat és vasárnap a nyári ciklus második nagy attrakciója lesz Budapest legkiválóbb komikusa, komikája, valamint díze szerepel városunkban egy kis társulat keretében. Kövry Gyula és társulata a kabaréirodalom gyöngyeiben, amelyek a budapesti kabaré műsorokban a legnagyobb sikereket voltak, fogják nevetetni Nagyvárad közönségét, Gombaszögi Ella, a kiváló komika, már maga egy nagy attrakció és végül Fellegi Teri, a kiváló díze, akinek felelte olyan érdeklődésre tarthat számot, ami nem mindennapi. A rádióban már számtalanszor lejátszott ragyogó operett számait fogja most előtűnk leadni zenekari kísérettel.

Teljes három órás fővárosi kacagató műsor fogja szórakoztatni Nagyvárad közönségét. Az est részletes ismertetésére még *viszatérünk!

SZERKESZTŐI ÜZENET

„Marosvásárhely.” Nemeth Kálmán mostani pontos címét nem tudjuk. Tudomásunk szerint még nincs plébánián.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a Magyar Lapok-at.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZAM.

ELOFIZETESI ARAK: Egész évre 90.
félévre 15, egy óra 2.50 pengő
Egyes szám ára 10 fillér
Telefon: 12-27.
Postatakarékpénztári csekk számlánk
száma: 72.301.
Kéziratokat nem őrzünk meg és nem
adunk vissza

Mikor kell sötétíteni? (MTI) A ma-
gánvilágítás, lakóházak és gépjármű-
vek elsötétítését július 21-én, hétfőn
20 óra 30 perckor kell végrehajtani.

KOTELEZŐ LESZ AZ ISKOLAI
MAGYAR FORMARUHA. Budapest-
ről jelentik: A magyar ruha népsze-
rűsítése érdekében a tankerületi fő-
igazgatóságok felhívták az iskolák
vezetőinek figyelmét, hogy a forma-
ruha minden iskolában kötelező lesz
és ez a ruha csak magyaros lehet.
Figyelmébe ajánlotta a főigazgatóság
az illetékeseknek, hogy elsősorban
a tanári testületek járjanak elől jó
példával és tekete magyar ruhában
jelenjenek meg az ünnepségeken.
(Magy. Tud.)

Ülést tart a nagyváradi Kereskedel-
mi és Iparkamara véleményező bizott-
sága. A Nagyváradi Kereskedelmi és
Iparkamara Véleményező Bizottsága
1941. évi július hó 24. napján délelőtt
10 órakor, a székház tanácstermében
(Szaniszló-u. 27. szám alatt) ülést
tart a következő tárgysorozattal: 1. A
miniszteri biztos megnyitja. 2. Beszám-
oló a kamara tevékenységéről. 3. Az
iparjogositványok revíziójának, a mes-
tervizsgák bevezetésének és a jogosu-
latlan iparüzőkkel szemben követen-
dő eljárásoknak kérdései. 4. Aru,
anyag és hitellátás kérdései. 5. Ön-
állósítási kérdések. 6. Esetleges indít-
ványok (a közgyűlés előtt 48 órával
írásban bejelentendők).

BALOGH LÁSZLÓ DR. A NEM-
ZETKÖZI FILMKAMARA ALELNÖKE.
Berlinből jelentik: A nemzetközi
filmkamara elnökévé a ve-
lencei Biuseppe Volpi di Misaruta
grófot választották. Volpi gróf hely-
ettesül Eitel Monacot jelölte
meg. Az alakuló közgyűlésen alelnök-
ké a következőket választották.
Balogh László dr. (Magyarország),
Andersen igazgató (Svédország),
Frölich Karl tanár (Németország)
és Puscariu igazgató (Románia).
Egy alelnöki helyet nem töltöttek
be. A nemzetközi filmkamara fő-
titkárává és ügyvezetőjévé Melzer
Karl, a német birodalmi filmka-
mara alelnökét, választották. A ki-
nevezések után a filmkamara ülés-
eit Berlinben tartja.

Frenczel Sándor

tükör és üvegcsiszoló

Tábla-üveg nagy raktár
Képkerezés
Falburkoló üvegcsempék
gyári lerakata
Nagyvárad, Szt. János u. 44-48.
Telefon: 19-13

FINNORSZÁG ELISMERTE MAND-
ZSUKUÓT. Helsinkiből jelenti a NTI.
Finnország de jure elismerte Mand-
zsukuót és felvette a diplomáciai
kapcsolatot. (MTI.)

Halálraégett játék közben egy hat-
éves leánya. Kecskemétről jelenti a
MTI: Mata Katalin hatéves kisleány
az udvaron hét testvérével játszott a
katlan közelében. A kisleány annyira
közel ment a katlanhoz, hogy egy ki-
pattanó szikra lánggra lobbantotta a
ruháját. A kisleány a kórházban bele-
halt sérüléseibe.

BOLIVIÁBAN KIHIRDETTÉK AZ
OSTROMÁLLAPOTOT. Buenosaires-
ből jelenti a NTI: A bolíviai kormá-
ny vasárnap este kihirdette az
ostromállapotot. La Pazból érkezett
hivatalos rádiójelentés szerint Bolí-
via elnöke, a kongresszussal egyet-
értésben, kihirdette az ostromállapot-
ot. Ernest Wendler német követet
felszólították, hogy augusztus 1-ig
hagyja el a köztársaság területét. Ez
a nyilván washingtoni befolyásra
történt fordulat a spanyol lakosság
között nagy izgalmat keltett. (MTI.)

LETARTÓZTATTAK ÉS INTERNAL-
TÁK A KOMITERN PÁRIZSI ÜGYNÖ-
KEIT. Párizsból jelenti a MTI: A Grin-
goire című francia lap azt írja, hogy
a Kominternnek Franciaországban 33
ezer fizetett ügynöke volt. Ezek közül
19 ezret letartóztattak. További hatezer
kommunistát internáltak.

JELENTKEZÉS A LEIPZIGI ŐSZI
VÁSÁR LÁTOGATÁSÁRA. A Leipzi-
gi Birodalmi Vásári Hivatal jelentése
szerint mind belöldön, mind pedig
külföldön igen nagy érdeklődés mu-
tatkozik az augusztus 31. és szeptem-
ber 4. között tartandó őszi vásár
iránt; már Magyarországról is szá-
mas látogató jelentkezett. Figyelmeztet-
jük az érdekelt magyar közönséget,
hogy a jelentkezéseket és a személy-
azonosság igazolványok beszerzésére
való megbízást augusztus elsejéig
kell benyújtani a Leipzigi Birodalmi
Vásár magyarországi képviseleténél.

Bukarestben kivégeztek egy vörös-
ügynököt. Bukarestből jelenti a MTI:
Szombaton délután háromnegyed 6
órákor kivégeztek egy kommunistát,
aki az államrend ellen tevékenykedett.

MEGŐRÜLT A FOGHÁZBAN A
KUDELKA-GYILKOSÁG EGYIK
TETTESE. Márianosztráról jelenti a
MTI: Léderer Gusztávné, a Kudelka-
gyilkosság egyik tettese, akit annak-
idején férjével együtt halálraítéltek
és férjét ki is végezték, most az élet-
fogytiglani börtönbüntetés kitöltése
közben megőrült.

Tömegszerencsétlenséget okozott a
tehervonaton szállított emelődaru. Co-
moból jelenti a Stefani: A Como mel-
lett lévő völgyhídon súlyos vasúti sze-
rencsétlenség történt szombaton éjjel
után. Egy 700 munkást szállító vonat
találkozott egy ellenkező irányba ha-
ladó tehervonattal. A tehervonatra egy
emelődaru volt felszerelve, amely ki-
siklatta az egyik kocsit. A kocsi poz-
dorjává zuzódott. Eddig hét halottat és
ötven sebesültet huztak ki a kocsitól.
Mint utóbb jelentik a comoi vasúti
szerencsétlenség halottainak száma
50-ra emelkedett. (MTI)

HELÝREÁLLT A TELEFONFÖRGA-
LOM PORTUGALIA ÉS AMERIKA
KÖZÖTT. Lisszabonból jelenti a Ste-
fani: Hivatalos közlés szerint Lissza-
bon és az Egyesült Államok közt
helyreállt a közvetlen távbeszélő ösz-
szeköttetés. (MTI.)

VISSZAKAPJA A MUNKÁSOTT-
HONT A MAROSVÁSÁRHELYI
MUNKÁSSÁG. Marosvásárhelyről je-
lentik: A Nemzeti Munkaközpontba
tömörül marosvásárhelyi munkásság
vezetője beadvánnyal fordult az ipar-
ügyi minisztériumhoz s kérte, hogy
adják vissza nekik a Munkásotthon
román uralom alatt elvett épületet.
A román hatóságok ugyanis annak-
idején saját céljaira foglalták le a
jogi személyiséggel rendelkező mun-
kásotthonokat. Az iparügyi miniszte-
rium jogügyi osztálya most felkérte
a marosvásárhelyi munkásság veze-
tőségét, hogy azt a törvényszéki ha-
tározatot, amely a Munkásotthon jogi
személyiségéről szól, küldjék be. Va-
lószerű, hogy a marosvásárhelyi mun-
kásság rövidesen visszkapja az épü-
letet.

49 millió 209.937 főre rug Olaszország
lakossága. Rómából jelenti a Stefani:
A hivatalos lap közlése szerint az olasz
királyság anyaországának 98 tartomá-
nyában 1941 július 30-án 45 millió
209.937 lakos élt. (MTI)

TÁMOGATÁST KÉR EGY ÚJ ELE-
TET KEZDŐ MAGYAR. K. Gy. volt
vármegyei írnok okmányokkal iga-
zolta szerkesztőségünkben, hogy a
megszállás alatt hibáján kívül állás-
át veszítette. Most reménye van arra,
hogy állását visszanyerje, de ru-
háza olyan állapotban van, hogy
abban nem jelenhetik meg hivatalok-
ban. Lapunk utjába kéri a nemesszivű
magyar közönséget, néhány fillérrel,
vagy ruhával való támogatásra, hogy
megfelelően feöltözve, új életet
kezdhessen. Az adományokat szer-
kesztőségünk továbbítja.

Hölgyek! Tökéletes dauer
és hajfestés
Rammingernél Bazár-
épület

LETARTÓZTATTAK A GELLÉRT-
HEGYI KIOSZK BÉRLŐJÉT. Buda-
pestről jelentik: Jelentették, hogy a
gellérthegyi kioszkban felhalmozott
szentistvárnapi rakéták és tűzijáté-
kok felrobbantak, minek következté-
ben a kioszk leégett és a katasztró-
fának öt halálos áldozata is van. A
rendőri vizsgálat megállapította
hogy a kioszkban gyártották a tűzi-
játékokat, amelyre Petróczy Endré,
egy tisztviselő felesége kapott enge-
délyt. Ez az engedély eredetileg a
citadella épületére szólt, de Petró-
czyék nem ott, hanem a kioszkban
rendezték be az üzemet. Annak da-
cára, hogy ez a kioszk ilyen célokra
nem alkalmas, rendkívül tűzveszély-
ességénél fogva, a vállalkozó még
a legelőbb óvintézkedéseket sem
foganatosította. Miután a tűzségi
szakértő is súlyos mulasztásokat áll-
apított meg, a rendőrség vasárnap
letartóztatta Petróczyt.

BEZÁRTÁK A KOLOZSVÁRI RI-
TUÁLIS „KRISTÁLY”-FÜRDŐT. Ko-
lozsvárról jelentik: A város elsőfoku
iparhatósága a rendőrséggel, vala-
mint a tisztviselői hivatallal egyet-
értőleg szombaton délelőtt bezáratta
a Timár-utcai rituális „Kristály” für-
dőt. Az intézkedés közegészségügyi,
köztisztviselési és közbiztonsági okokra
való hivatkozással történt.

VILLANI FRIGYEST BUCSUKI-
HALLGATÁSON FOGADTA A DUCE.
Rómából jelenti a Stefani: A Duce
búcsúkihallgatáson fogadta Villani
Frigyes magyar követet, aki három
éven át képviselte Magyarországot
Rómában. (MTI.)

PÁLYAZATI HIRDETMÉNY

Bihardíószei Római Katolikus Egy-
házközség kántortanítói állásra aug.
21-ig (mikor kántorpróba) pályázatot
hirdet. 26 hold föld, államszegély, la-
kás. Plebánia.

MEGVÁLTOZIK A 140 PENGÓN
FELÜLI JOVEDELEMRENDEL-
KEZŐK BETEGSÉGI BIZTOSÍTÁSA.
Budapestről jelenti a MTI: Az Orszá-
gos Társadalombiztosító Intézet ér-
tesíti az érdekelt munkaadókat, hogy
azok után a munkavállalók után fi-
zetendő betegségi biztosítás, akiknek
napi jövedelme az 5 pengő 60 fillért,
heti bére a 33 pengő 60 fillért, havi
bére a 140 pengőt meghaladja július
31-től kezdve megváltozik.

UJABB BETÖRÉST KÖVETKEK
EL VASÁRNAP EJSZAKA. Nagy-
váradi. Saját tud. Vasárnap éjszaka
újabb betörés történt Nagyváradon,
az elsötétítés ideje alatt. Eddig ismer-
etlen tettes betört Szlop Gyuláné
Áldás-utca 5. szám alatt lakásába és
onnan 500 pengő értékű ruhaneműt
lopott el. A rendőrség bevezette a
nyomozást.

KVATERNIK TÁBORNAGY UNNE-
PÉLYES FOGADTATÁSA BERLIN-
BEN. Berlinből jelenti a NTI: Kvater-
nik tábornagy, a német birodalmi
külgügyminiszter meghívására vasár-
nap délelőtt a tempelhofi repülőtérre
érkezett, ahol Wörn helyettes állam-
titkár fogadta. (MTI.)

BEFEJEZTÉK A VIZSGÁLATOT
A BESZIVÁRGOTT GALICIAI ZSI-
DOK ÜGYEBEN. Nagyváradi. Saját
tud. A nagyváradi rendőrség a válto-
zott viszonyokra való tekintettel
nagyobb szabású igazoltató eljárás in-
dított az utóbbi időben Orosz-Len-
gyelországból és Galiciából beszivár-
gott egyénekkel szemben. Összesen
19 egyént vettek őrizetbe, akik nagy-
váradi tartózkodásukat nem tudták
kellőképpen igazolni. Ezek közül tíz-
ennégy őrizetbevetett egyén ügyének
vizsgálatát befejezték, csupán öt sze-
mély ügyét nem sikerült eddig tisztá-
zni, akik a hétfői napon még őri-
zetben maradtak. Értesítéseink sze-
rint hasonló eljárások továbbra is fo-
lyamatban maradnak.

Ftű Plébános Urak figyelmébe!

- Missale Romanum kis kvart
forma, fél bőrkötésben, fe-
dőlap és sarkos dús aranyo-
zásával, vörösmetszéssel,
egy színnyomással. Leg-
újabb kiadás. Ara 40.— P.
- Missale Romanum kis kvart
forma, vörös zerge, egész
bőrkötésben, fedőlap és sa-
ros művészi aranyozásával,
arany metszéssel, két szín-
nyomással. Legújabb ki-
adás. Ara 70.— P.
- Missale Romanum oktáv for-
ma, indiai papíron, vörös
félbőrkötésben, aranymet-
széssel. Művészi aranyo-
zású fedőlappal, két szín-
nyomással. Legújabb ki-
adás. Ara 60.— P.
- Missale Romanum oktáv for-
ma, indiai papíron, művé-
si egész bőrkötésben, vö-
rös metszéssel, két szín-
nyomással. Legújabb ki-
adás. Ara 70.— P.
- Missale Defunctorum nagy
kvart forma, fekete félvá-
szonkötésben, ezüst díszí-
tési fedőlappal, 1940. évi
kiadás. Ara 9.— P.
- Missale Defunctorum kis
kvart forma, egész fekete
vászonkötésben, ezüst dí-
szítésű fedőlappal, 1920. évi
kiadás. Ara 7.50 P.

SPORT

A nagyváradai MÁV visszaadta a kölesönt Püspökladánynak

Nagyvárad. Saját tud. A két csapat találkozója nem vonzott nagy közönséget ezen a meleg délutánon. Törzsközönség jelent meg csupán, a labdarugás rajongói a tündök vízében hűtötték sportszenvedélyüket. A két csapat egyébként szép és élvezetes mérkőzést vívott. Az első félidőben a ladányiak, a másodikban a váradiak voltak inkább főlányban, a mérkőzést teljesen megérdemelten nyerte a váradai csapat, még ebben a gólarányban is.

Az előmérkőzés után öntözőautó alaposan fellocsolta a pályát, ezalatt az öltöző előtt nagy fényképezés folyt. Hat óra után futottak ki a csapatok Szabados bíró vezetésével. Az idő kellemes futballidő, nincs már túlságosan meleg. A választásnál a vendégeknek kedvezett a szerencse, így a váradiak kezdték a játékot a következő összeállításban:

MÁV: Dengyel — Brindás, Szilágyi — Vajda, Ipacs, Szabó — Papp, Létai, Jován, Lázár, Fruzsina.

Püspökladányi MÁV: Galics — László, Szabó, — Dobri, Harcsa, Murzi, — Elek, Regényi, B. Nagy, Ugrai, Horváth.

Jován indítja el a labdát és azonnal támadnak is a váradiak. A zöld-fehér inges vendégek sem hagyják magukat, ismerik is egymást a csapatok, szép játék alakul ki.

A 22. percen B. Nagy remekül emeli át a labdát Szilágyin, kapásból hatalmas lövést küld kapura, Dengyel pompásan fogja a lövést.

Néhány perc múlva a középcsatár nagyszerűen vesz át egy előrevágott labdát, elmegy a háttérrel mellett s a kiütő kapus mellett hatalmas gólt rug. 1:0.

A gól felrázza a váradikat, egyenlítői szeretnének, erre lenne is alkalom, de Jován két kapufa után alaposan fölé küldi a labdát.

Felülkerekedik a nagyváradai csapat.

A második félidőben már az 5. percen sikerül az egyenlítés.

A ladányi kapus kezéből kikapott labdát a szemületes Létai a hálóba küldte. 1:1.

Egyre jobban feljön a váradai csapat, ellenfele teljesen beszorul, nem jut át a felpályán. A 14. percen a váradai balszárny vezet támadást,

Fruzsina kap jó labdát, néhány lépést tesz vele és huszonöt méterről ritkán látott szép gólt lö. 2:1.

A ladányi vereséget már visszaadta a váradai csapat. A 32. percen Létai megirigylte a szép gólt, s hasonló nagy lövéssel növelte a gólok számát. 3:1. Az utolsó percekben Papp állította be a végeredményt.

Zakar András

Tihamér püspök élete ahogyan kortársai látták

Ara fűzve 4, kötve 5 Pengő.

Királyi Magyar Egyetemi Nyomda kiadása.

Kapható könyvosztályunknál.

A mérkőzés végén mindkét csapatot lelkesen ünnepelte a közönség, teljesen rá is szolgáltak erre az ünneplésre.

Bírálat.

Minden zavaró körülménytől mentesen folyt le a találkozó. A győztes

Megérkezett a Horthy Miklós Kupa Nagyváradra

Nagyvárad. (Saját tud.) Az uszókongresszus rendezőbizottsága szombaton este értekezletet tartott az N. S. E. klubhelyiségében. Az értekezleten megbeszéltek az országos jelentőségű sportesemény előkészítésére vonatkozó tennivalókat. Gondoskodás történik nemcsak az uszóversenyek és a vízpolómérkőzések fővárosi színvonalu megrendezéséről, hanem arról is, hogy a kongresszusra hozzánk érkező versenyzők, valamint a fővárosi és vidéki vendégek kitünően érezzék magukat Nagyváradon.

Mint már megírtuk, az uszókongresszust augusztus 2-án és 3-án rendezik meg. A küzdelmek a Horthy Miklós vándordíjért folynak. A győnyörű kivételű kupát már előre elküldték Budapestre s hogy a nagyközönség is megtekinthesse, ma közszemlére kiállítják az egyik főutcai virágüzletben.

178 centimétert ugrott Osztopányi vasárnap

(Nagyvárad). Tegnap délelőtt 9 órai kezdettel szép eredményekben bővelkedő klubközi atlétikai verseny zajlott le az Erzsébet-ligeti pályán. Bár a versenyt előre nem hirdették, mégis szépszámu közönség nézte végig az újraéledő váradai atléták minden dicsőretét érdemlő eredményes igyekvését.

A verseny „eseménye” Osztopányi csendőrmesternek, a Kolping-Egyetértés kiváló atlétájának 178 centiméteres magasugrása volt. Osztopányi, a néhány év előtti országos bajnok csak azért nem ugrott magasabbat, mert az ugrólécet már nem tudták magasabbra rakni.

Krupka 50.22 méteres gerelydobása és Lerchner 36.07 méteres kalapácsdobása is kiemelkedett. Raminger, a DEAC vendégszereplője 2.12.6 alatt futotta le a 800 métert.

Részletes eredmények:

Magasugrás: 1. Osztopányi (Kolping-Egyetértés) 178 cm., 2. Lázár (Postás) 153 cm., 3. Krupka (NSE).

Távolugrás: 1. Osztopányi (Kolping-

csapat minden tagja dicsőretet érdemel lelkes játékáért, azonkívül tudnak is. A védelem hibátlanul működött, a fedezetsor különösen a második félidőben úr volt a pályán. a csatársorban különösen Létai eredményes. Jován irányítása tetszett.

A vendégcsapatban is sok jó játékos rugja a labdát. Itt a védelem a második gól után megzavarodott. A fedezetsor jó volt, a csatársorban a középcsatár B Nagy, és Elekes érdemel dicsőretet. Jó volt még a bíró, az idő, a közönség, amely ezuttal csak a szép játékkal törődött és jól fest az Erzsébetligeti pályán a vörössalak futó- és atlétikai pálya...

A rendezőség egyébként úgy határozott, hogy a nagy érdeklődésre való tekintettel a jegyek már elővételben kaphatók lesznek. Azok, akik mindkét napra előre vesznek jegyet 20 százalékos engedményben részesülnek.

Igen értékes tiszteletdíjakat kapnak az egyes számok győztesei is. A rendezőség mintegy 300 uszó részvételére számít, akik közt ott lesznek a magyar uszósport legjobbjai. A versenyszombaton és vasárnap bonyolítják le és az egyes számokat úgy osztották be, hogy mind a két nap egyformán nagy érdeklődésre tarthat igényt. A medence jobb oldalán lesz a nagytribün, a másikon a disztribün és a starthelyel szemben az állóhely. A rendezőség mindent elkövet, hogy az előreláthatólag több ezer főnyi közönség megfelelő helyhez jusson.

Egyetértés) 5.93 m., 2. Krupka (NSE) 5.73 m., 3. Erdős.

Gerelydobás: 1. Krupka (NSE) 50.22 méter.

Diszkoszdobás: 1. Janza (Esta Sun) 32.46 m., 2. Lerchner (Esta Sun) 31 m., 3. Mudin (NSE).

Súlylökés: 1. Janza (Esta Sun) 11.88 m. (versenyen kívül 12.06 m), 2. Osztopányi (Kolping-Egyetértés) 11.67 m., 3. Krupka (NSE) 11.47.

Kalapácsdobás: 1. Lerchner (Esta Sun) 36.07 m., 2. Janza (Esta Sun).

60 méteres síkfutás: 1. Krupka (NSE) 7.06 mp.

300 m. síkfutás: 1. Krupka (NSE) 39 mp., 2. Bartos (Esta Sun), 3. Szeder-nyés.

800. méteres síkfutás: 1. Raminger (Deac) 2.12.6 mp.

Értesülésünk szerint a vasárnap délelőtti atlétikai versenyeket most már rendszeresítik. A szép eredményekre való tekintettel előreláthatólag a közönség érdeklődése is egyre erősödni fog.

Új csúcst állított fel Tátos az 1500 méteres uszásban Kolozsvarott

A válogatott uszó és vízilabda csapat három napos erdélyi utja során szombaton délután Kolozsvarott vendégszerepelt, itt rendezték meg az 1941. évi 1500 méteres versenyt is. A versenyre 1200 néző volt kíváncsi. A mérkőzés hőse Tátos volt, aki 19.35.4 mp-es idővel világviszonylatban is ki-

tűnő új magyar csúcseredményt állított fel. A válogatottak vasárnap Marosvásárhelyen szerepeltek. Részletes eredmények a következők:

100 méteres gyors: 1. Körösy (UTE) 1.01.6, 2. Békésy (MSE), 3. Eleméry. 300 méteres: Tátos (FTC) 3.44, 2. Gróf (UTE).

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 14 fillér, Alláskeresőknak 25 százalékos engedmény

Lakás

2 és 3 szobás összkomfortos lakást keresünk augusztus 1, vagy szeptember 1-re. Közvetítőt díjazunk. Ritoók Zsigmond-u. 38. földszint. 951

HUNNIA

nagyszállóban
kényelmesen berendezett
hónapos szobák kiadók.

Központoz közel 2 szoba, fürdőszoba komplett olcsó bérű lakás berendezéssel; gyönyörű modern ebédlő fűtővel, székek, fotelék bőrhuzattal, masszív teli háló matracokkal, 6 ágy bronzesillár, lámpák felszerelve, stb. 2500 pengő azonnal átadó. Csak komoly érdeklődő jelentkezzen. Ügynökök kizárva. Cim a kiadóba. 963

Két szoba kiadó, Lukács György-u. 38. szám. 965

Kiadó szoba, konyha mellékhelyiségekkel, esetleg nyaralásra. Kálvária-utca 109. 959

Adás-vétel

Férfiruhákat, használtakat, jól venni és eladni Molnárnál lehet, Bémer-tér 1. (udvarban). Levelezőlap hívásra házhoz jövök. 756

Aranyat, briliánt, ezüstöt magas áron veszek, órát, ákszert javítok. Gyenge István ékszerész, Rakóczi ut 19.

Aranyat, ezüstöt, ékszert magas áron veszek. Haslinger ékszerész, Rakóczi ut 8. 545

Aranyat, ezüstöt napi áron veszek. Tiszay óras és ékszerész, Nagyvárad, Rakóczi-ut 6.

Jó állapotban levő gyermekbiciklit megvételre keresek. Iskola-u. 8. 964

Éttermi konyha-spór megvételre kerestetik. Emke szálló. 958

Irodafelszerelést keresek megvételre. Csíha Lajos, Szilágyi Dezső-utca 9. 960

Szatmárhegyen nagy birtok 27000 tőke szőlővel, fajgyümölcsösökkel, szántófölddel, kastélyszerű téglaépülettel, teljes gazdasági felszereléssel eladó. Erdéklődni dr. Gyalaynéni, Dankó Pista utca 24. 946

Egyajtós jégszekrény, teljesen jó állapotban olcsón eladó. Alapi u. 2. ajtó 1. Kisudvarban. 842

Fűtőca közelében telek eladó 4000 P. Több kisebb-nagyobb házak, szőlők eladók. Tatayné, Szigligeti-u. 12. 943

Különféle

Javitó- és magánvizsgákra eredményesen előkészít okl. tanár. Beóthy Ödön-u. 42. (kapuval szemben). 825

Állást keres

Menekült keresztény varronó urj házakhoz ajánlkozok. Szigligeti-utca 9, ajtó 3. 962

Állást nyec

Gépirónó felvétetik. Ajánlataikat f. hó 25-ig, déli 12—1 között irásban adják be Ipartestület, földszint 3. ajtó. Vas- és fémipari szakosztály. 964

Terményszakmában jártas perfekt, öskeresztény könyvelőt, raktárnokokat azonnal felveszek. Csíha Lajos, Szilágyi Dezső-u. 9. 961

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelősszerkesztő: Felelős kiadó:
Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc
a Szent László-nyomda Rt igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körítorgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.